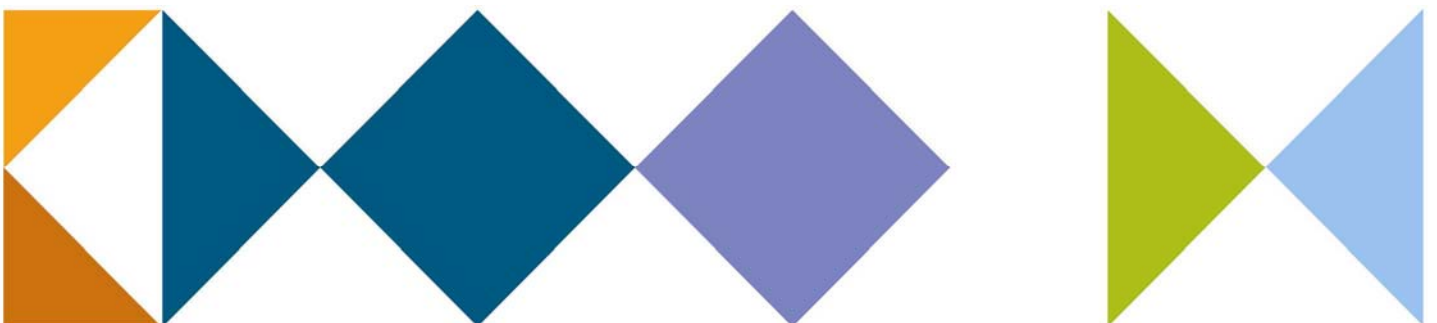

Dnr 2006/189-5

Framtida administration av ålderspensionen

Granskning av IT:s inverkan och
konsekvenser för val av framtida
myndighetsstruktur

Pensionsadministrationsutredningen
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

IT och den framtida pensionsadministrationen

I bifogad promemoria redovisar Statskontoret sina synpunkter på Försäkringskassans och Premiepensionsmyndighetens (PPM) underlag¹ till Pensionsadministrationsutredningen.

I promemorian redovisar Statskontoret sina iakttagelser och bedömningar rörande IT:s roll och konsekvenser för de strukturalternativ för den framtida pensionsadministrationen som Försäkringskassan och PPM behandlar i sina rapporter.

Generaldirektör Anders L. Johansson har beslutat i detta ärende. Direktör Maria Wikhall, chef för Enheten för arbetsmarknad, transfereringar och högre utbildning, och avdelningsdirektör Anders Dager, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Enligt Statskontorets beslut

Anders Dager

¹ Rapporter: Ett samlat ansvar för allmänna pensionsförmåner (Försäkringskassan dnr. 1981-06) och Rapport om en särskild ålderspensionsmyndighet (PPM dnr. 06-367).

1 Sammanfattning

Pensionsadministrationsutredningen har den 20 september 2006 gett Statskontoret i uppdrag att granska Försäkringskassans och Premiepensionsmyndighetens (PPM) redovisade underlag till Pensionsadministrationsutredningen rörande den framtida pensionsadministrationen. Den begränsade tid som stått till förfogande medför, tillsammans med underlagens karaktär, att Statskontorets iakttagelser och bedömningar med nödvändighet är översiktliga.

Ålderspensionen (tilläggs-, inkomst- och premiepensionen) är autonoma verksamheter utanför statsbudgeten. Handläggningen av pensionsärenden är i de två senare fallen till sin karaktär parameterstyrd utan behovs- och skälighetsbedömningar i varje enskilt fall. Verksamheten lämpar sig därför för en hög grad av koncentration och automation i handläggningen och vidare utveckling av IT-baserade tjänster för kundservice.

Statskontoret redovisar i denna promemoria iakttagelser och bedömningar mot bakgrund av Försäkringskassans och PPM:s underlag till Pensionsadministrationsutredningen. Bedömningarna avgränsas, med hänvisning till uppdraget, till att gälla frågor som sammanhänger med IT.

De underlag som Försäkringskassan och PPM redovisat är olika till sin inriktning och karaktär. De kan därför inte utan vidare ställas mot varandra för en jämförelse avseende den framtida IT-verksamhetens konsekvenser för valet av organisatorisk lösning för framtida administration av ålderspensionssystemet. Myndigheternas underlag behandlar till stor del frågor av allmän eller principiell karaktär och därutöver verksamhetsfrågor som inte direkt hänger samman med IT.

Enligt Statskontorets mening kan inte IT bedömas avskilt från andra faktorer av betydelse för ett vägval för den framtida administrationens organisatoriska utformning. IT bör bedömas med utgångspunkt från dess bidrag till verksamhetens förmåga till god service, tillgänglighet, rättssäkerhet och kostnadseffektivitet.

IT kan inte ses som vare sig ett avgörande hinder eller en möjlighet för ett genomförande av redovisade strukturalternativ. För båda alternativen gäller att de kan förväntas svara upp mot de övergripande målsättningarna för den framtida pensionsadministrationen.

Möjligheten att samla ansvaret för IT-verksamheten bedöms således kunna tillgodoses med antingen Försäkringskassan eller en ny pensionsmyndighet som huvudman för pensionsadministrationen. Lämpligheten i de av Försäkringskassan och PPM föreslagna lösningarna måste bedömas utifrån en samlad analys av strukturalternativens nytta, kostnader och tillgängligt finansieringsutrymme. De redovisade underlagen är inte av det slag att de kan läggas till grund för en sådan bedömning.

Den utveckling av IT-tjänster och effektivisering av servicen till pensions-tagarna som beskrivs i båda myndigheternas underlag bedöms kunna genomföras inom ramen för båda huvudalternativen. Detsamma gäller möjligheterna till den nödvändiga IT-samordningen med andra förmåner inom socialförsäkringen. En ny Pensionsmyndighet bedöms dock i jämförelse med Försäkringskassan ha bättre förutsättningar att koncentrera sina resurser på bl.a. utvecklingsinsatser med avseende på olika slags e-tjänster, främst genom sitt betydligt mer avgränsade ansvars- och verksamhetsområde. Samtidigt medför en ny pensionsmyndighet förändrade kontaktytor och nya krav på samverkan mellan den nya myndigheten och Försäkringskassan

Även om IT inte är utslagsgivande för valet av strukturalternativ så utgör naturligtvis kostnaderna för IT – inte minst i samband med ett genomförande – en viktig aspekt vid en samlad bedömning av handlingsalternativen. Enligt Statskontorets mening är dessa kostnader inte tillräckligt specificerade i de underlag som ligger till grund för denna granskning för att närmare kunna bedömas.

Oavsett organisatorisk lösning är det kortsiktigt inte tekniskt eller ekonomiskt motiverat att ersätta eller genomföra mer omfattande förändringar av de nuvarande grundläggande systemen inom Försäkringskassan och PPM. Ett samlat ansvar för IT-verksamheten kommer således, oavsett organisatorisk lösning, under de närmast kommande åren att utgå från nuvarande system hos Försäkringskassan respektive PPM. Uppbyggnaden av en sammanhållen IT-struktur kommer oavsett alternativ att vara ett arbete som kräver långsiktighet i planeringen och ett successivt genomförande mot bakgrund av bedömd nytta, kostnader, tillgängligt finansieringsutrymme samt bedömningar av olika säkerhets- och sårbarhetsaspekter.

Den kanske närmast liggande frågan i samband med ett genomförande – oavsett vilket alternativ som väljs – rör den driftmässiga samordningen av systemen, dvs. behovet av och lämpligheten i att förstärka en redan befintlig driftorganisation och/eller upphandla drifttjänster för något eller några system. Beslut om utformning av IT-verksamhetens organisering bör överlåtas till den framtida huvudmannen för den samlade pensionsadministrationen, dvs. Försäkringskassan eller en ny pensionsmyndighet.

2 Uppdraget till Statskontoret

Pensionsadministrationsutredningen (S 2005:09) har den 20 juni 2006 gett Statskontoret i uppdrag att granska de underlag¹ som inkommit till utredningen från Försäkringskassan och Premiepensionsmyndigheten (PPM) avseende IT och administration av den allmänna ålderspensionen. Granskning skall avse alternativ 2 och 3 nedan.

De redovisade underlagen tar sin utgångspunkt i tre olika alternativ för den framtida pensionsadministrationen:

1. Fortsatt delat ansvar mellan Försäkringskassan och PPM men med förbättrad samordning och effektivitet.
2. Bildandet av en ny ålderspensionsmyndighet varvid administrationen av ålderspensionen förs över till den nya myndigheten från Försäkringskassan och PPM.
3. Pensionsadministrationen i sin helhet förs till socialförsäkringsadministrationen genom att PPM:s verksamhet förs över till Försäkringskassan.

Statskontorets granskning skall belysa:

- vilken vikt och betydelse IT har i valet mellan alternativa myndighetsstrukturer för pensionsadministrationen
- rimligheten och lämpligheten i de föreslagna åtgärderna och de uppskattade kostnaderna

Uppdraget (bilaga 1) skall redovisas till utredningen i skriftlig form senast den 13 oktober 2006.

Med tanke på karaktären och innehållet i de redovisade underlagen för Statskontorets granskning och den korta tid som stått till förfogande redovisas i denna promemoria översiktliga bedömningar och iakttagelser i fråga om de förutsättningar IT skapar och vilka IT-konsekvenser olika strukturalternativ för med sig. Samtidigt bör det understrykas att Försäkringskassans och PPM:s underlag inte medger bedömningar av framtida IT-lösningar ur ett strikt tekniskt eller systemmässigt perspektiv.

Statskontorets granskning tar fasta på den verksamhetsutveckling med stöd av IT som blir följderna av de strukturalternativ Försäkringskassan och PPM behandlar i sina respektive underlag till kommittén. Därmed betraktas IT i denna promemoria i ett något bredare sammanhang snarare än vad som skulle gälla vid en mer avgränsad och systemtekniskt orienterad bedömning.

¹ Rapport om en särskild ålderspensionsmyndighet (PPM, dnr. 06-367) och Ett samlat ansvar för den allmänna ålderspensionen (Försäkringskassan, dnr. 19891-06).

Det bör framhållas att Statskontoret tidigare under en följd av år har följt Försäkringskassans verksamhetsutveckling med stöd av IT (bl.a. det s.k. Utvecklingsprogrammet och utvecklingen av det nya pensionssystemet) och uppbyggnaden av PPM med särskild inriktning på IT.² Dessa erfarenheter har naturligtvis varit av värde för den nu aktuella granskningen.

När det särskilt gäller den del av uppdraget som rör kostnaderna för föreslagna åtgärder finns det skäl att understryka att de redovisade underlagen inte ger en tillräcklig grund för en bedömning av de kostnadsuppskattningar som redovisas. Skälet är att vare sig Försäkringskassan eller PPM redovisar systemlösningar med en sådan precision att investeringsvolymerna och framtida kostnader för IT-verksamheten närmare kan bedömas. Trots att såväl Försäkringskassan och PPM framhåller nödvändigheten av att etappindela förändringsarbetet inom IT-området så saknas ännu en tillräckligt detaljerad redogörelse för i vilken takt och ordning olika åtgärder skall vidtas. Därmed är det inte heller möjligt att bedöma hur kommande investeringar fördelas över tid. Den osäkerhet som är förknippad med redan osäkra antagande och uppskattningar förstärks ytterligare med tanke på kalkylperiodens längd, dvs. fram till 2025.

Statskontoret har mot denna bakgrund endast möjligheter att mer principiellt resonera om IT-kostnaderna för de olika strukturalternativen. Det gäller i synnerhet alternativet med inrättandet av en ny pensionsmyndighet där det enligt Statskontorets mening är självskrivet att Försäkringskassans nuvarande system under en överskådlig tid lämnas orörda i termer av dess grundläggande funktioner och integration med andra system inom Försäkringskassan. Att i mer fysisk mening ”inkorporera” dessa system i en ny pensionsmyndighet kräver en noggrann analys och ett genomförande som sträcker sig över en följd av år.

När det gäller kostnaderna för pensionsadministrationen i övrigt hänvisar Statskontoret till det regeringsuppdrag som Statskontoret för närvarande arbetar med och vars resultat skall redovisas i nära anslutning till att denna promemoria överlämnas till Pensionsadministrationsutredningen.

² Granskningarna finns redovisade i ett antal granskningspromemorior till regeringen under perioden 1997–2002.

3 Problembilden

Frågan om den framtida pensionsadministrationens struktur har behandlats i flera sammanhang³. Därtill redovisar Pensionsadministrationsutredningen i ett utkast och Försäkringskassan och PPM i sina underlag ett antal problem kopplade till nuvarande förhållanden och ansvarsfördelning.

Problembilden kan i korthet sammanfattas enligt följande:

- Två myndigheter inom samma verksamhetsområde med tillhörande gränsdragningsproblem med avseende på myndigheternas verksamhet och ansvar. Bristande styrning, ledning och samordning av den samlade pensionsadministrationen.
- Ökade administrationskostnader och bristande effektivitet. Behov av förbättrad kundservice och kommunikation. Svårigheter att härleda kostnaderna för inkomstgrundade pensionen.
- Rättsliga hinder mot en fördjupad samordning mellan myndigheterna.
- Splittrad informationsverksamhet och bristande kunskapsuppbyggnad bl.a. på grund av skilda prioriteringar hos Försäkringskassan respektive PPM.
- Försäkringskassans verksamhetsomfång och socialförsäkringsadministrationens omfattning och komplexitet.
- Ålderspensionen som delvis artskild verksamhet inom ramen för socialförsäkringsadministrationen i övrigt. Risk för ineffektivitet, resurskonflikter och suboptimeringar.
- Bristande förtroende för pensionssystemet i sin helhet hos allmänhet och pensionstagare.
- Osäkerhet om den framtida organiseringen av ålderspensionsadministrationen har verkat hämmande för myndigheternas verksamhetsutveckling.

³ Under senare år i Premiepensionsutredningens betänkanden (SOU 2005:87) Svårnavigerat – Premiepensionssparande på rätt kurs och ANSA-utredningens slutbetänkande (SOU 2003:106) Försäkringskassan – den nya myndigheten. Även Statskontoret har sett över pensionsadministrationen, bl.a. i rapporten (2002:26) Bättre styrning av socialförsäkringens administration. Även dåvarande Riksrevisionsverket och senare Riksrevisionen har uppmärksammat frågor rörande pensionsadministrationen.

4 Framtida pensionsadministration

4.1 Utgångspunkter

Mot bakgrund av bl.a. ovan redovisade problembild har Pensionsadministrationsutredningen lagt fast ett antal utgångspunkter för utformningen av den framtida pensionsadministrationen:

1. Stärkt förtroende för den allmänna ålderspensionen.
2. Minskade administrationskostnader.
3. Förbättrad ekonomistyrning och kostnadskontroll.
4. Rättssäker och transparent handläggning av pensionsärenden.
5. Den enskildes behov av en helhetsbild med avseende på framtida pension.
6. Tillgänglighet, service och information utifrån den enskildes behov.
7. Förbättrad tillgång till allsidig information om pensionssystemet för beslutsfattare, opinionsbildare och allmänhet.
8. Framtida pensionsadministrations långsiktighet och genomförbarhet.

När det gäller utformningen av det framtida IT-stödet och dess organisering kan det, enligt Statskontoret, hävdas att IT i termer av kostnadseffektiva och rättssäkra och tillgängliga lösningar i större eller mindre utsträckning svarar upp mot dessa utgångspunkter och därmed bidrar till målen för den framtida pensionsadministrationen.

4.2 Redovisade handlingsalternativ

Regeringen beslutade den 20 december 2005 om kommittédirektiv (dir. 2005:151) för en översyn av myndighetsstrukturen för administrationen av den allmänna ålderspensionen. Utredningen – Pensionsadministrationsutredningen – har uppdragit åt Försäkringskassan och Premiépensionsmyndigheten att utreda tre olika strukturalternativ för den framtida pensionsadministrationen.

De tre strukturalternativen kan kortfattat beskrivas enligt följande:

- 1) Det första alternativet innebär att myndighetsansvaret även fortsättningsvis är uppdelat mellan Försäkringskassan och PPM, men att pensionsadministrationen även fortsättningsvis samordnas och effektiviseras. Alternativet karakteriseras av Pensionsadministrationsutredningen som ett noll-alternativ.

2) Det andra alternativet, som även detta pekas ut i utredningens direktiv, innebär att all administration av den allmänna ålderspensionen förs till socialförsäkringsadministrationen med Försäkringskassan som huvudman. Förslaget medför att PPM:s verksamhet i sin helhet överförs till Försäkringskassan och att PPM som myndighet avvecklas.

Försäkringskassans huvudsakliga argument för detta alternativ är att ålderspensionen nära hänger samman med andra åldersrelaterade socialförsäkringsförmåner och därmed bör administreras i ett sammanhang. Till detta skall i förlängningen läggas kopplingar mellan ålderspension och vissa icke åldersrelaterade förmånsslag inom socialförsäkringsadministrationen, bl.a. sjuk- och aktivitetsersättning. Dessutom kan samtliga ålderspensionsrelaterade förmåner hanteras inom en och samma myndighet.

3) Det tredje alternativet, som pekas ut i utredningens direktiv, innebär att en särskild ålderspensionsmyndighet bildas varvid administrationen av den allmänna ålderspensionen (inkomst-, tilläggs-, premie- och garantipension) bryts ut från Försäkringskassan respektive PPM för att överföras till en ny myndighet – Pensionsmyndigheten.

I sitt underlag framhåller PPM som det tyngst vägande skälet för inrättandet av en ny pensionsmyndighet att ålderspensionen i hög grad är artschild från socialförsäkringen i övrigt och att den, förutom vad gäller garantipensionen, utgör ett autonomt system utanför statsbudgeten. Inkomst- och premiepensionen saknar behovs- och skälighetsbedömningar och handläggningen är i de allra flesta fall okomplicerad.

Det finns enligt Statskontorets skäl att understryka att de redovisade alternativen 2) och 3) kännetecknas av att ansvaret för pensionsadministrationen i de delar som rör tilläggs-, inkomst och premiepensionen samlas hos en huvudman, dvs. antingen Försäkringskassan eller en ny pensionsmyndighet. Det är således inte fråga om, allt annat lika, att "överföra" enskilda uppgifter och verksamheter från en myndighet till en annan utan snarare att utforma en ny struktur för den framtida pensionsadministrationen. Anmärkningen kan förefalla marginell men har ändå betydelse för förståelse för de alternativresonemang som förs beträffande den framtida pensionsadministrationen.

Trots att det ligger utanför Statskontorets uppdrag att värdera handlingsalternativen i sin helhet finns det ändå skäl att notera att PPM och Försäkringskassan förefaller ha delvis olika utgångspunkter för sina respektive förordade alternativ. PPM utgår från en mycket långtgående organisatorisk koncentration av handläggningen medan FK i huvudsak utgår från nuvarande verksamhetsstruktur med huvudkontor, den regionala organisationen och i viss utsträckning lokalkontoren. Detta bör beaktas i samband med överväganden rörande framtida strukturalternativ och de konsekvenser skilda synsätt torde få när det gäller framtida resursbehov, möjliga effektiviseringar och utformningen av bl.a. servicefunktioner.

4.3 Myndigheternas rapporter

Statskontorets uppdrag är, som nämnts, att granska Försäkringskassans och PPM:s underlag till Pensionsadministrationsutredningen. I detta avsnitt redovisas i korthet innehållet i dessa underlag

Försäkringskassans rapport

Försäkringskassans underlag utgörs av rapporten ”Ett samlat ansvar för allmänna pensionsförmåner – Rapport om hur Försäkringskassan skulle införliva premiepensionen i sin förvaltning”. I rapporten framhåller Försäkringskassan att PPM:s verksamhet i sin helhet kan integreras med Försäkringskassans utan hinder av de verksamhetsförändringar som i övrigt är aktuella inom Försäkringskassan och socialförsäkringsadministrationen.

Försäkringskassan understryker fördelarna med ett alternativ där myndigheten också administrerar premiepensionen och framhåller att en sådan lösning medför att

- det blir enklare för kunderna med endast kontakt med en myndighet
- informationsspridningen blir mer effektiv
- årliga kostnadsminskningar kan uppnås motsvarande ca. 100 miljoner kronor.

Enligt Försäkringskassans uppfattning är det är förknippat med betydande nackdelar med en lösning som innebär att ålderspensionsadministrationen överförs till en ny myndighet. De huvudsakliga nackdelarna bedöms vara att

- pensioner och övriga pensionsrelaterade ersättningar även framgent administreras av två myndigheter i stället för en samt att
- kostnaderna för en sådan lösning blir högre

När det gäller IT bedömer Försäkringskassan att hela PPM:s IT-verksamhet utan särskilda svårigheter kan införlivas med Försäkringskassans dito.

Försäkringskassan föreslår som ett andrahandsalternativ att Försäkringskassan övertar ansvaret för all typ av kommunikation och beslut rörande pensionstagarna samtidigt som PPM kvarstår som myndighet med ansvar för att administrera premiepensionsfonderna i rollen som försäkringsgivare för premiepensionen.

PPM:s rapport

I rapporterna ”Rapport om en särskild ålderspensionsmyndighet” och ”IT och försäkringsadministrationen i alternativet med en särskild ålderspensionsmyndighet” framhåller PPM att en särskild pensionsmyndighet i väsentlig utsträckning kan bidra till ökad kundnytta och till att pensionsverksamheten fortsättningsvis bedrivs mer kostnadseffektivt. En ny pen-

2006-10-12

sionsmyndighet kan fullt ut koncentrera uppmärksamheten på pensionsadministrationen i sin helhet utan att samtidigt behöva hantera det omfattande förändringsarbete som pågår inom socialförsäkringsområdet och inom Försäkringskassan.

En särskild pensionsmyndighet bedöms vidare medföra att pensionsadministrationens kostnader kan hållas nere, bl.a. genom omfattande satsningar på automatiserad ärendehantering och ökad användning av självbetjäningsskanaler. Målet bör vara att den nya pensionsmyndighetens arbete bedrivs med minst lika hög automatiseringsgrad och effektivt nyttjande av informationsteknologi för bl.a. kundservice som kännetecknar PPM:s nuvarande verksamhet.

PPM framhåller vidare att medborgarnas kunskaper om pensions sparande kan öka och att förtroendet för pensionssystemet sammantaget kan förbättras i fallet med en ny pensionsmyndighet. Förutsättningarna för att medborgarna ska kunna fatta välgrundade beslut om sin framtida pension bedöms förbättras. I en aktiv roll skall den nya myndigheten vidare ansvara för en kvalificerad kunskapsuppbyggnad inom pensionsområdet. Till myndighetens uppgifter hör även, enligt PPM, att ansvara för den officiella statistiken rörande ålderspensionen.

Att samla pensionsadministrationen hos en pensionsmyndighet bedöms innebära en kostnadsbesparing under åren 2008–2025 som grovt uppskattas till sex miljarder kronor eller ca 350 miljoner kronor per år.

5 Statskontorets bedömningar

5.1 Kriterier för bedömningar

De utgångspunkter som Pensionsadministrationsutredningen har lagt till grund för utformningen av den framtida pensionsadministrationen är inte möjliga att ograverat lägga till grund för en bedömning av IT-verksamhetens konsekvenser med avseende på utredningen strukturalternativ. Statskontorets granskning av de underlag som Försäkringskassan och PPM redovisat utgår från följande kriterier:

- De redovisade underlagens jämförbarhet
- Förutsättningar för en samlad IT-verksamhet
- IT:s vikt och betydelse för val av myndighetsstruktur
- Effektivitet, service och tillgänglighet
- Olika lösningars genomförbarhet
- Lämplighetsaspekter
- Styrning och uppföljning av verksamhet och verksamhetsutveckling inom pensionsadministrationen
- Kostnader

5.2 Allmänt om Försäkringskassan och PPM:s redovisade underlag

Underlagens jämförbarhet

De uppdrag som Pensionsadministrationsutredningen lämnat till Försäkringskassan och PPM – och som myndigheterna har redovisat för kommittén i juni månad 2006 – aktualiserades i ett relativt tidigt skede av utredningen, dvs. innan en klar problem- och målbild lagts fast för den framtida pensionsadministrationen och innan utredningen hade lagt fast själv utgångspunkterna för utformningen av den framtida pensionsadministrationen. Detta torde vara den huvudsakliga förklaringen till att Försäkringskassans och PPM:s underlag och förslag är av olika karaktär och att de delvis kan betraktas som partsinlagor.

Försäkringskassans underlag tar, såvitt Statskontoret kan förstå, sin utgångspunkt i uppfattningen att socialförsäkringsadministrationens omfattning främst grundas på enskilda individers livscyklar ”från vaggan till graven”. IT-relaterade frågor behandlas förhållandevis kortfattat. Försäkringskassan betonar ålderspensionens starka integration med myndighetens verksamhetsprocesser och system i stort och pekar i det sammanhanget särskilt på de

logiska sambanden mellan ålderspensionen och olika tilläggförmåner och därmed på de möjligheter till "stordriftsfördelar" detta ger.

PPM å sin sida tar sin utgångspunkt i ett resonemang kring frågor om effektivitet, pensionsadministrationens artskildhet samt behovet av en samlad kompetensuppbyggnad för bl.a. bättre service och information till allmänheten. Förutsättningarna för den nya pensionsmyndigheten att "inkorporera" Försäkringskassans befintliga system behandlas summariskt, vilket sannolikt grundas på att PPM självfallet inte har den grundläggande kännedomen om Försäkringskassans IT-system och -struktur.

Det bör påpekas att alternativet med en ny pensionsmyndighet innebär att den nya myndigheten övertar ansvaret för den samlade pensionsadministrationen med undantag för efterlevandepension och bostadstillägg (BTP). Detta medför dock inte med automatik att myndigheten, i vart fall inte initialt, själv svarar för drift och förvaltning av samtliga IT-system. Den fysiska IT-strukturen är en fråga för långsiktiga överväganden oavsett framtida myndighetsstruktur inom området. Däremot ställs krav på att den nya pensionsmyndigheten från det att verksamheten inleds förmår ansvara för den samlade pensionsadministrationen, inklusive IT-stödet, vilket bl.a. innebär att myndigheten måste ha tillgång till den kompetens som krävs för att säkerställa att verksamheten erbjuds ett ändamålsenligt IT-stöd.

Förutsättningar för en samlad IT-verksamhet

Vid bedömningar om olika IT-aspekters betydelse för utformningen av den framtida pensionsadministrationen är det nödvändigt att beakta att Försäkringskassans IT-stöd för ålderspensionsverksamheten är av annan omfattning än i fallet PPM. Försäkringskassans system är dessutom i flera fall integrerade såväl funktionellt som logiskt, vilket medför särskilda svårigheter och resurskrävande insatser i det fall pensionssystemet skall brytas ut ur nuvarande systemmiljö (såväl tekniskt som applikationsmässigt).

PPM:s systemmiljö är jämförelsevis mer enhetlig och är av naturliga skäl inte uppbyggt kring ett systemtekniskt arv som i fallet med Försäkringskassan.

Statskontoret delar Försäkringskassans uppfattning att myndigheten utan avgörande svårigheter kan införliva PPM:s nuvarande IT-system i sin verksamhet, trots att PPM:s system är utvecklade i en för Försäkringskassan avvikande teknisk miljö.

Alternativet till att samla hela pensionsadministrationen hos Försäkringskassan är att förlägga samma verksamhet hos en ny Pensionsmyndighet, dvs. inte hos PPM. Pekar andra faktorer av betydelse på att uppbyggnaden av en ny pensionsmyndighet är att föredra bör denna, enligt Statskontoret, tidigt få till uppgift att ta ställning till hur, i vilken takt och i vilken ordning olika system skall överföras till den nya myndigheten och i vilken utsträck-

ning IT-relaterade tjänster och kompetens av effektivitets och kostnadsskäl bör upphandlas. En lösning som ligger närmast till hands är att den nya myndigheten i vart fall inledningsvis köper drifts- och förvaltningstjänster av Försäkringskassan. PPM förutsätts även med detta alternativ upphöra och dess IT-verksamhet inordnas i den nya pensionsmyndigheten i samband med att denna inleder sin verksamhet.

IT:s vikt och betydelse för val av framtida myndighetsstruktur

Redan den redovisade problembilden (avsnitt 3) ger vid handen att IT-verksamheten och nuvarande IT-lösningar och systemstruktur inte är av avgörande betydelse för de brister och problem som uppmärksammats beträffande den nuvarande pensionsadministrationen.

Målbilden för den samlade pensionsadministrationen, som den beskrivs i Pensionsadministrationsutredningen utgångspunkter är, enligt Statskontorets bedömning, möjlig att uppnå inom ramen för myndigheternas respektive handlingsalternativ. IT:s betydelse som stöd för verksamhetens och verksamhetsutvecklingens styrning, uppföljning och bedrivande understryks i båda alternativen. Däremot kan inte IT-frågornas hantering, avskilt från andra faktorer av betydelse för val av handlingsalternativ, läggas till grund för ett val av framtida myndighetsstruktur. Inte heller kan kostnaderna för de IT-investeringar som krävs för ett genomförande av de två huvudalternativen enskilt vara avgörande för ett slutligt ställningstagande. De kostnader som blir aktuella måste naturligtvis ställas i relation till de totala kostnaderna och de förväntade intäkterna/kostnadsminskningarna för de aktuella handlingsalternativen.

Utgångspunkten för överväganden rörande framtida myndighetsstruktur för pensionsadministrationen utgörs i grunden av helt andra frågeställningar och aspekter än vad som ges av framtida tekniska och organisatoriska lösningar för IT-verksamheten. Omvänt gäller att inget av de av utredningen redovisade strukturalternativen hindras av de möjligheter eller begränsningar olika IT-aspekter kan tänkas medföra. Kraven på en modern, säker, tillgänglig och kostnadseffektiv IT-verksamhet måste under alla förhållanden vara utgångspunkten för IT-stödets framtida utformning.

En samlad IT-verksamhet för hela ålderspensionssystemet bedöms sammanfattningsvis kunna utformas och bedrivas såväl inom Försäkringskassan som inom en ny pensionsmyndighet. Lämpligheten och rimligheten i de föreslagna lösningarna måste utgå från en samlad bedömning av strukturalternativens nytta, kostnader och tillgängligt finansieringsutrymme. De redovisade underlagen är, som nämnts, inte av det slaget att de kan läggas till grund för en sådan bedömning.

Effektivitet, service och tillgänglighet

På en punkt finns en tydlig samstämmighet i Försäkringskassans och PPM:s underlag, nämligen när det gäller de höga ambitionerna beträffande effektivitet, service och tillgänglighet. Båda myndigheterna betonar med skärpa

nödvändigheten av att med olika former av e-tjänster och en hög grad av automation i handläggning optimera såväl kundnyttan som kostnadseffektiviteten. Gemensamt är också att PPM:s nuvarande kundservicefunktion och tekniska lösningar bör kunna läggas till grund för en fortsatt utveckling i dessa avseenden.

I alternativet med inrättandet av en ny pensionsmyndighet bedömer PPM i sitt underlag att ålderspensionens karaktär (inkomst- och premiepension samt garantipensionen) är sådan att servicenivån, effektiviteten och tillgängligheten väl kan tillgodoses med en hög grad av automation och en väl utvecklad kundtjänst för mer komplicerade ärenden och för att möta personer med särskilda behov av stöd. De goda erfarenheterna från administrationen av premiepensionen allt sedan dess introduktion talar för en sådan bedömning.

Försäkringskassan redovisar i sitt underlag att alternativet med att samla hela pensionsadministrationen inom ramen för socialförsäkringsadministrationen bör medge betydande satsningar på e-tjänster och automation. Därutöver pekar Försäkringskassan – som motiv för sitt förordade alternativ – på de nära och logiska sambanden mellan ålderspensionen och de s.k. tilläggsförmånerna samt värdet av att ytterligare förbättra servicen och tillgängligheten genom att som i dagsläget i viss utsträckning utnyttja lokalkontorsnätet för fysiska kundmöten.

Den utveckling av IT-tjänster och effektivisering av servicen till pensionsstagarna som beskrivs i båda myndigheternas underlag bedöms sammanfattningsvis kunna genomföras inom ramen för de båda redovisade handlingsalternativen. Detsamma gäller möjligheterna till den IT-samordning som krävs med andra förmåner inom socialförsäkringen. För båda alternativen krävs ett effektivt uppgiftslämnande och säkra gränssnitt mellan system och funktioner. Uppgiftslämnandet mellan myndigheterna bör bli föremål för rättslig reglering, vilket blir särskilt angeläget i det fall alternativet med en fristående pensionsmyndighet väljs.

Olika lösningars genomförbarhet

IT kan inte ses som vare sig ett avgörande hinder eller en möjlighet för ett genomförande av redovisade strukturalternativ. För båda alternativen gäller att de kan förväntas svara upp mot de övergripande målsättningarna för den framtida pensionsadministrationen. Vad som skiljer alternativen är snarare beskrivning av vägen dit, vilket förefaller grunda sig på delvis olika synsätt och perspektiv myndigheterna emellan.

Det framtida IT-stödet för pensionsadministrationen är inte en fråga som avgörs från en dag till en annan. På kort- och mellanlång sikt har IT-stödet för pensionsadministrationen att utgå från i dagsläget befintliga system oavsett deras fysiska lokalisering och oavsett framtida huvudman.

För båda huvudalternativen gäller att den mer långsiktiga utvecklingen av IT-stödet måste analyseras och planeras på flera års sikt där varje åtgärd bedöms utifrån bl.a. kostnad, nytta och säkerhetsaspekter.

Fokus för IT-utvecklingen ligger inledningsvis – och oavsett vilket av huvudalternativen som väljs – på ökad automation i handläggningen, utveckling av kundstödsfunktioner samt informationstjänster riktade till enskilda och allmänhet. Dessutom skall det framtida IT-stödet medge förbättrade och mer ändamålsenliga uttag av statistik samt förbättrad kostnadsuppföljning/-redovisning. Oavsett strukturalternativ kvarstår vidare att sambanden mellan inkomstpension, premiepension, garantipension och tilläggsförmåner m.m. måste hanteras, bl.a. genom ett effektivt uppgiftslämnande och säkra gränssnitt mellan system och verksamheter.

Inrättandet av en ny pensionsmyndighet medför att en drift-, förvaltnings- och utvecklingsorganisation för IT måste byggas upp alternativt upphandlas. I det fall Försäkringskassan tar över ansvaret för drift och förvaltning av nuvarande IT-stöd för premiepensionsadministrationen blir inriktningen istället att PPM:s nuvarande IT-verksamhet integreras med Försäkringskassans dito. Statskontoret förutsätter i båda huvudalternativen att nödvändig applikationskunskap överförs till den nye huvudmannen för den samlade pensionsadministrationen.

Oavsett organisatorisk lösning är det inte tekniskt eller ekonomiskt motiverat att kortsiktigt ersätta eller genomföra mer omfattande förändringar av de nuvarande grundläggande systemen inom Försäkringskassan och PPM. Därtill krävs det ett tids- och resurskrävande arbete att separera ålderspensions-systemet från övriga system inom Försäkringskassan mot bakgrund av nuvarande integrerade IT-struktur och systemutformning. Att från en dag till en annan och i ett sammanhang flytta över Försäkringskassans nuvarande system relaterade till ålderspensionen till en ny pensionsmyndighet kan därför inte bedömas som något realistiskt alternativ. Det långsiktiga målet bör dock vara att separera berörda system från Försäkringskassans övriga IT-verksamhet i det fall alternativet med en fristående pensionsmyndighet väljs.

När det gäller frågan om genomförbarhet bör understrykas att det oavsett val av huvudalternativ ankommer det på den nya huvudmannen för den samlade ålderspensionsadministrationen att noga planera IT-stödets utveckling på kort och lång sikt. Den självklara utgångspunkten för en sådan planering och i ett senare skede ett genomförande är att varje åtgärd måste bedömas utifrån bedömd nytta, säkerhets- och sårbarhetsaspekter, kostnader och tillgängligt finansieringsutrymme.

Under inga omständigheter torde det, som nämnts, bli det fråga om en omedelbar migrering eller integrering av befintliga system. De inledande stegen bör – oavsett alternativ – koncentreras kring ökad automation i hand-

läggningen, utveckling av kundorienterade e-tjänster samt åtgärder för att förbättra informationen om pensionssystemet till pensionstagare, allmänheten och beslutsfattare. Ansvaret för att planera och genomföra nödvändiga förändringar med avseende på pensionsadministrationens framtida IT-stöd bör ges till den huvudman som framgent kommer att svara för pensionsadministrationen, dvs. Försäkringskassan eller PPM.

Den kanske närmast liggande frågan i samband med ett genomförande – oavsett vilket alternativ som väljs – rör den driftmässiga samordningen av systemen, dvs. behovet och lämpligheten i att förstärka en redan befintlig driftorganisation och/eller upphandla drifttjänster för något eller några system.

Lämplighetsaspekter

En utvidgning av Försäkringskassans verksamhet och effektivitet i utvecklingsarbetet bör bedömas i ljuset av att myndigheten, vid sidan av pensionsadministrationen, står inför betydande åtaganden de kommande åren. Det gäller bl.a. förväntade regeländringar (t.ex. ändrade tak i sjukförsäkringen, slopad medfinansiering från arbetsgivarna, införande av koordinatörer för långtidssjukskrivna och nya regler om inkomsttaganden), åtgärder mot överutnyttjandet av försäkringen samt ytterligare åtgärder i fråga om ohälsa och rehabilitering m.m. Till detta skall läggas den förväntade tandvårdsreformen och det ytterst omfattande omställningsarbete som för närvarande pågår med inriktningen att bl.a. frigöra resurser motsvarande en miljard kronor (varav 500 mnkr inom IT-verksamheten) fram till den 1 januari 2008.

Vissa av de krav som ställs på Försäkringskassan är av tillfällig och övergående karaktär (t.ex. föranledda av regeländringar) medan andra speglar en mer långsiktig utveckling av verksamheten (t.ex. Försäkringskassans framtida roll och uppgifter i den samlade rehabiliteringsverksamheten). I viss utsträckning kommer dessa förändringar att ställa krav på utveckling och anpassning av Försäkringskassans IT-system och därmed resurser inom IT-verksamheten.

Vid sidan av mer eller mindre omfattande förändringar i verksamheten står Försäkringskassan idag inför en ytterst omfattande och resurskrävande förnyelse av det systemtekniska arvet. För flertalet av de stordatorsystem som avses gäller att de har passerat den ekonomiska livslängden (och i flera fall även den tekniska dito) samtidigt som tillgången på kompetens för bl.a. fortsatt teknisk förvaltning av dessa system blir allt knappare såväl inom landet som internationellt. En utmönstring av detta systemtekniska arv måste, enligt Statskontoret, med nödvändighet ges hög prioritet inom ramen för Försäkringskassans utvecklingsarbete de kommande åren. Genomförda intervjuer ger också vid handen att Försäkringskassan har för avsikt att inom kort öka ansträngningarna med sikte på att förnya den tekniska IT-infrastrukturen.

Med tanke på Försäkringskassans står inför fortsatt betydande åtaganden de kommande åren med återverkan även på myndighetens interna IT-verksamhet föreligger, enligt Statskontorets mening, en risk för bl.a. resurs- och prioriteringskonflikter mellan pensionsadministrationen å ena sidan och andra angelägna åtgärder å den andra. En fristående Pensionsmyndighet bedöms ur denna aspekt fullt ut kunna koncentrera sina ansträngningar på utvecklingen av en effektiv och modern pensionsadministration utan konkurrens från andra verksamheter.

Styrning och uppföljning

Jämfört med nuläget medför de båda huvudalternativen förbättrade förutsättningar för en effektiv styrning och uppföljning av verksamheten och verksamhetsutvecklingen, inklusive IT-stödet. Skälet är naturligtvis att verksamheten i sin helhet kan inordnas under en huvudman. Istället bör andra aspekter lyftas fram vid en bedömning av alternativen, bl.a. frågor som hänger samman med verksamhetens omfattning och karaktär.

Statskontoret har i andra sammanhang bedömt att Försäkringskassans verksamhetsomfång och -komplexitet i sig medför styrproblem, inte minst inom IT-området. En grund för denna bedömning utgörs av Statskontorets fleråriga granskningar av Försäkringskassan IT-verksamhet som också redovisats för regeringen och som bl.a. pekat på långa utvecklingstider, budgetöverskridanden och bristande måluppfyllelse. De förväntade och planerade verksamhets- och teknikförändringarna kommer, som tidigare nämnts, att ställa stora krav på Försäkringskassan kommande år. Därmed ökar också risken för att åtgärder inom pensionsadministrationen inte minst resursmässigt kan komma att konkurrera med andra angelägna utvecklingsinsatser.

Ställt mot detta kan alternativet med en ny pensionsmyndighet förväntas medföra att förutsättningarna för en effektiv styrning och uppföljning av hela verksamheten förbättras samtidigt som risken för resurskonflikter kan hållas nere. Samtidigt kan Försäkringskassan fokusera på sin kärnverksamhet, dvs. administrationen av de 47 förmånsslag som till övervägande del kräver behovs- och skälighetsbedömningar i varje enskilt ärende. För en sådan renodling talar även att inkomst- och premiepensionen redan i dagsläget är autonoma system som i sig kan kräva en utveckling av ändamålsenliga och från socialförsäkringen i övrigt särskilda former för styrning och uppföljning. Att garantipensionen är en anslagsfinansierad förmån kan i realiteten inte utgöra ett starkt motargument till detta.

En myndighetsmodell där det samlade ansvaret för pensionsadministrationen läggs på en myndighet medför att tidigare oklarheter beträffande ansvarsfördelningen mellan Försäkringskassan och PPM undanröjs och att förutsättningarna för en effektivare styrning och uppföljning av verksamheten förbättras. Detta förhållande gäller även den framtida IT-verksam-

heten oavsett om utveckling, drift och förvaltning av IT-stödet sker i egen regi eller helt eller delvis läggs ut på entreprenad.

Samtidigt bör uppmärksammas att inrättandet av en ny pensionsmyndighet medför nya kontaktytor och därmed nya behov av samverkan mellan den nya myndigheten och Försäkringskassan.

Kostnader

Kostnaderna för pensionsadministrationen har under en följd av år ökat kraftigt. Även om denna utveckling tenderar att plana ut och på lite sikt kan förväntas minska något finns det skäl att se över kostnadsutvecklingen för den samlade pensionsadministrationen. Detta är också utgångspunkten för Statskontorets särskilda uppdrag från regeringen att belysa kostnaderna för ålderspensionssystemet, vars resultat kommer att redovisas för Socialdepartementet den 17 oktober 2006. De iakttagelser som Statskontoret avser att redovisa i regeringsuppdraget har bäring på de kostnadsbedömningar som myndigheterna redovisat beträffande konsekvenserna för IT-stödet för de redovisade alternativen till myndighetsstruktur.

När det gäller de förväntade kostnaderna, som Försäkringskassan och PPM redovisat i de underlag som ligger till grund för denna granskning, gör Statskontoret följande bedömningar.

De kostnadsbedömningar som myndigheterna har redovisat med avseende på IT har inte den precision och tillförlitlighet som krävs som underlag för beslut rörande den framtida myndighetsstrukturen för pensionsadministrationen. Skälet är helt enkelt att inga lösningsalternativ finns preciserade med den grad av konkretion som är nödvändig. Det bör också påpekas att den stora kostnadsmassan framgent ligger i drift och förvaltning av redan befintliga system. Avskrivningskostnaderna för Försäkringskassan utveckling av sitt nya pensionssystem och PPM:s kostnader för sin motsvarighet inom premiepensionsområdet är kostnader som ligger fast oavsett val av framtida struktur för pensionsadministrationen.

Inte heller investeringsvolymerna är möjliga att närmare bedöma i avvaktan på att utformningen av det framtida IT-stödets utformning kan preciseras. De investeringar som blir aktuella kommer under alla förhållanden att genomföras successivt vilket medför att kostnaderna för dessa kommer att fördelas över tiden. Avsaknaden av en fullgod investeringsbedömning medför att en av de allra viktigaste grunderna för en värdering av handlingsalternativen bortfaller.

För att värdera de redovisade strukturalternativen med utgångspunkt i förväntade kostnader och finansieringsbehov krävs en helt annan precision i underlagen än de Försäkringskassan och PPM redovisat för Pensionsadministrationsutredningen. På kort sikt borde kostnader redovisas utifrån ett marginalkostnadsresonemang med inriktning på de åtgärder som ound-

gänqligen krävs inom IT-området för att pensionsadministrationen skall kunna svara upp mot fastställda målsättningar och utgångspunkter. Det rör dels nödvändiga anpassningar av befintliga system, dels ny- och vidareutveckling av olika slags e-tjänster. I ett längre perspektiv bör en ny huvudman (Försäkringskassan eller den nya pensionsmyndigheten) få som en av sina uppgifter att långsiktigt analysera kostnaderna, nyttan och genomförbarheten av en mer långtgående migrering och integration av befintliga system samt dessutom bedöma behovet av vidareutveckling av dessa.

Försäkringskassan redovisar bedömningar av de kostnader som vid en utbrytning av viss verksamhet till en ny Pensionsmyndighet kommer att kvarstå. I de delar som rör IT noterar Statskontoret att Försäkringskassan i sitt underlag inte redovisar dessa kostnader (som förefaller gå utöver de 150 mnkr som kassan anger som kvarvarande kostnader). Enligt Statskontorets mening är det svårt att följa Försäkringskassans argumentation för att kostnader kvarstår för verksamheter och uppgifter som i realiteten överförs till en ny myndighet som i fallet med alternativ 3. Konsekvensen måste istället rimligen bli att de kostnader som är förenade med kvarvarande pensionsrelaterade uppgifter inom Försäkringskassan i ett sådant fall fullt ut belastar den nya pensionsmyndigheten. Kostnaderna för Försäkringskassans kvarvarande system måste då självfallet fördelas mellan myndighetens interna kostnadsställen såsom dessa kan definieras efter bildandet av en ny pensionsmyndighet. De system som inte längre kan finansieras via AP-medel måste vid en sådan lösning självfallet belasta Försäkringskassans anslag. Förutsättningarna för en utvecklad kostnadsuppföljning skulle därtill förbättras genom att nuvarande schablonfördelningar ersätts med en modell där myndigheterna i ökad utsträckning köper nödvändiga tjänster av varandra.

De kostnadskalkyler som redovisats av såväl Försäkringskassan som PPM har karaktären av mer eller mindre kvalificerade uppskattningar och rymmer därmed ett betydande mått av osäkerhet. Denna osäkerhet förstärks naturligtvis med tanke på att kalkylhorisonten sträcker sig fram till år 2025. Värdet av kalkylering i ett sådant tidsperspektiv måste, enligt Statskontoret, allmänt sett ifrågasättas.

6 Iakttagelser och sammanfattande bedömningar

Mot bakgrund av Försäkringskassans och PPM:s redovisade underlag kan Statskontorets iakttagelser och bedömningar sammanfattas i följande punkter:

- Försäkringskassans och PPM:s redovisade underlag är olika till sin karaktär och sitt innehåll och speglar delvis skilda synsätt vad gäller den framtida pensionsadministrationens utformning. Detta medför svårigheter att med underlagen som grund ställa handlingsalternativen och dess konsekvenser mot varandra i en jämförelse.
- IT kan som enskild faktor inte läggas till grund för val av myndighetsstruktur för den framtida pensionsadministrationen. IT bör snarare värderas utifrån dess bidrag till bl.a. en kundorienterad, rättssäker och kostnadseffektiv verksamhet och verksamhetsutveckling, dvs. faktorer av avgörande betydelse vid en slutlig avvägning mellan handlingsalternativens för- och nackdelar.
- De av Försäkringskassan och PPM redovisade underlagen kan inte läggas till grund för en närmare bedömning av de IT-åtgärder som krävs på kort och lång sikt och än mindre kostnaderna för dessa. För detta krävs att den framtida IT-verksamheten preciseras ytterligare i fråga om inriktning och investeringsbehov på kort och lång sikt.
- De redovisade kostnaderna och förväntade kostnadsminskningarna rymmer ett alltför stort mått av osäkerhet för att ges större tyngd vid en slutlig bedömning av alternativens förväntade effekter.
- Oavsett vilket av handlingsalternativ 2) och 3) som väljs är det fråga om att förlägga ansvaret för pensionsadministrationen till en myndighet. Vare sig utredningen stannar för Försäkringskassan (alternativ 2) eller Pensionsmyndigheten (alternativ 3) bör en ny huvudman ges i uppdrag att planera sin IT-verksamhet med avseende på pensionsadministrationens behov och förutsättningar. I inget av fallen torde en fysisk migrering och integration mellan befintliga system vara aktuella i närtid.
- En myndighetsmodell med ett samlat ansvar för ålderspensionen medför självfallet att tidigare oklarheter beträffande ansvarsfördelningen mellan Försäkringskassan och PPM undanröjs. Detta förhållande gäller även den framtida IT-verksamheten oavsett om utveckling, drift och förvaltning av IT-stödet sker i egen regi eller helt eller delvis läggs ut på entreprenad.

2006-10-12

- Oavsett strukturalternativ medför ett samlat ansvar för pensionsadministrationen under en huvudman att informations samband och krav på uppgiftslämnande måste beaktas, att kund- och servicefunktioner utvecklas och att kostnadsuppföljningen förbättras.
- Med tanke på Försäkringskassans står inför fortsatt betydande åtaganden de kommande åren med återverkan även på myndighetens interna IT-verksamhet förefaller riskerna för bl.a. resurs- och prioriteringskonflikter mellan pensionsadministrationen å ena sidan och övriga socialförsäkringsförmåner å den andra. En fristående pensionsmyndighet med ett avgränsat och samlat ansvar för enbart pensionsadministrationen bedöms i högre utsträckning kunna koncentrera sig på utvecklingen, bl.a. med stöd av IT, av en effektiv och modern pensionsadministration.

2006-10-12

Bilaga

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR

2006-09-20

Dnr 2006/13

Pensionsadministrationsutredningen

S 2005:09

Statskontoret

Box 8110

104 20 STOCKHOLM

Till avd.....	3
Kontakt med.....	
Beslut.....	GD
Datum.....	2006-09-29
Sign.....	[Signature]

STATSKONTORET
Registrator
Ink. 2006-09-28
Dnr. 2006/189-5

Uppdrag att granska underlag avseende IT och framtida administration av den allmänna ålderspensionen

Bakgrund

Regeringen beslutade den 20 december 2005 om kommittédirektiv för att se över myndighetsstrukturen för administrationen av den allmänna ålderspensionen. Utredningen har uppdragit åt Försäkringskassan och Premiepensionsmyndigheten att utreda tre olika alternativ för den framtida pensionsadministrationen.

Det första innebär att myndighetsansvaret även fortsättningsvis är uppdelat mellan de bägge myndigheterna, men att pensionsadministrationen även fortsättningsvis samordnas och effektiviseras.

Det andra alternativet, som pekas ut i utredningens direktiv, innebär att en särskild ålderspensionsmyndighet bildas varvid administrationen av ålderspensionen bryts ut ur Försäkringskassan. Även Premiepensionsmyndighetens verksamhet överförs till den nya myndigheten.

Det tredje alternativet, som även detta pekas ut i utredningens direktiv, innebär att Premiepensionsmyndighetens verksamhet överförs till Försäkringskassan. Försäkringskassan kommer därmed att ansvara för all administration av ålderspension, som en del av den sammanlagda socialförsäkringsadministrationen.

Uppdrag till Statskontoret

Pensionsadministrationsutredningen uppdrar till Statskontoret att granska de underlag som inkommit till utredningen från Försäkringskassan och Premiepensionsmyndigheten avseende

Postadress
103 33 Stockholm

Besöksadress
Karlavägen 102

Telefonväxel
08-405 10 00

Telefax
08-543 560 46

2006-10-12

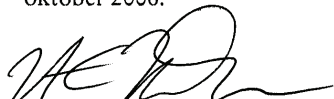
2

myndigheternas utredningar av det andra och tredje alternativet ovan.
Statskontorets granskning ska belysa:

- vilken vikt och betydelse IT har i valet mellan alternativa myndighetsstrukturer för pensionsadministrationen
- rimligheten och lämpligheten i de föreslagna åtgärderna och de uppskattade kostnaderna

Pensionsadministrationsutredningen beviljar Statskontoret ett bidrag på högst 60 000 kronor för att täcka kostnader i samband med uppdraget.

Uppdraget ska redovisas till utredningen i skriftlig form senast den 13 oktober 2006.

Hans-Eric Holmqvist

Kopia till

Försäkringskassan
Premiepensionsmyndigheten